

 Lavanah

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB.

APARE SUB CONDUCEREA COMITETULUI:

C. SPOREA, dir. școalei Normale Deva,
I. INDREI protopopul Zărandului,
V. PETRESCU-LIVADEA, inginer de Mine Brad,
I. SÂNTINBREANU, învățător fost rev. școlar.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD.

ABONAMENTE: 80 lei anual, 6 luni 40 lei,
Instituțiuni și bănci 150 lei.
Muncitorii minieri 50 lei.

APARE ÎN FIECARE IOI

REDACTOR RESPONSABIL:
G. E. CAMBER

1 Mai: Ziua muncii

Sărbătoare veche, a vechei omeniri.

Zi în care gândul se închină
cinstind munca care-ți înviează viața,
care-ți primenește sufletul, îți naște gân-
duri bune, îți întărește voința și îți des-
chide porțile unui alt rost de traiu.

Munca este izvor
cu apă vie, este dădătoare
de viață nouă.

Munca ține lumea
în tătâni, și ființa activității
este Dumnezeuirea.

Dumnezeu a lucrat
dintru început și lucrează
întruna.

Munca este întotdeauna și pretutindenea aceeași. Nu există muncă superioară ori inferioară. Nu este muncă, care să te umilească, căci valoarea muncii nu se măsoară după convingerea, voința muncitorului.

Intre sudoarea muncitorului de glie și a filosofului nu-i nici o deosebire, dacă ambii lucrători muncesc cu aceeași dragoste, cu aceeași râvnă și cu

aceiași convingere curată față de obiectul muncii lor.

„O suspendare, fie și parțială, a muncii paralizează organismul social și periclitează viața indivizilor, iar încetarea ei totată, fie și numai timp de o

Vedere din Colonia minieră a Soc. „Mica“.

săptămână, ar constitui o imensă catastrofă asemănătoare cu cele inventate de romancierii pentru a descrie sfârșitul lumii. Inactivitatea este dar sinonimă cu moartea". (Bazilescu)

Munca a fost cântată și de poeți, și a fost cinstită de scriitori. Iată un

pasaj din cartea unui învățat elvețian,
care termină așa :

„Muncă, tu care îndrepti pe cel plecat, care mângâi pe cel necăjit, care îndrepti spre calea virtuții pe cel rătăcit, tu, mângăere a celui slab, scăparea săracului și bucuria celui puternic; tu, leac al celor cari se dedau binelui; tu care ai fost educatorul lumii întregi și care ai scos omenirea din barbarie, tu vei exersa asupra materiei tinere a generației, care crește puterea ta nespūsă, care cultivă și ridică; prin tine se va desvolta o tinereță mai frumoasă și mai bună, pentru bucuria și binecuvântarea sa, ca și pentru mulțumirea și binecuvântarea lumii întregi.“

Z. Sandu

Tinerimea română

In 21, 22 și 23 Aprilie, a avut loc concursul „Tinerimei Române“.

Se știe că societatea culturală „Tinerimea Română” ține în fiecare an la București un examen de întrecere între elevii tuturor școalelor din țară. Ce întocmire admirabilă! Ce ocazie fericită de unitate sufletească între tinerile vârstare! Acolo se întâlnește moțul de

(Continuarea în pag. II-a).

In slujba adevărată

de : *N. Potapenko*

trad. de dr. DUSCIAN

dare de seamă de Diaconul Gr. Popescu

(Continue).

De aceea numai, scumpul meu tată, numai pentru aceasta am lăsat cariera profesoratului și am hotărât să mă fac preot la țară. Și acum, spune tată, am eu dreptate sau nu?

Aceste cuvinte merse la inimă și convinge pe tatăl său, care-i răspunde: „Chiril, tu ești un om adevărat... ca 'n Evanghelie“. Pe ceilalți cum să-i poată el convinge de motivul acestei deciziuni? Mamă-sa și cei ai casei, cam simpli ce puteau ei să priceapă — sacrificarea pentru apoapele în numele Evangheliei! Hotărârea lui neclintită, chiar înbolnăvi de necaz pe mamă-sa. Totuși Chiril, profită de un moment când ea era mai liniștită sufletește și-i spune: „Să-ți explic hotărârea mea, maică, D-ta nu poți să te împaci cu gândul că eu am părăsit situații mari și frumoase, ca să mă dau preoției satești.

Dar judecă d-ta singură, mamă! Noi cu D-ta am fost pururea săraci, toată viața ți-ai jertfit-o muncind, munca v'a istovit, v'a doborât. Sărăcia și munca mamă, sunt toată

bogația noastră, ele sunt rudele noastre. Ce e sărac și muncește e al nostru. De ce te miri atunci, dacă eu vreau să servesc pe aproapele meu, rudele mele? Nu vreau să fiu sluga bogatului, vreau să fiu ajutor nevoiașului. Vreau să trăesc cum ați trăit voi. Pentru viața voastră trudită, eu nutresc cea mai adâncă cinste. Și vreau să merit și eu cinstea celor săraci. Dela voi am învățat aceasta. Voi ați sădit în inima mea grăuntele exemplului vostru și eu l-am făcut să crească, să se desvolte“.

Cuvintele lui Chiril au înrăurit în fine asupra mamei sale, liniștindu-o. De pe fața ei dispăru expresiunea răutății și a disperării.

Pe familia protoiereului n'o putu convinge cu nici un preț. Totuși, având în vedere legăturile sufletești puternice dintre fiica lor și Chiril, le învoi căsătoria. După nuntă, Chiril se duce la Episcop, care auzise de reușita lui dela Academie și-i aprecia valoarea, îi zise: „Cum! Ce 'nsemnează asta? Tu ai mântuit Academia ca prim magistru și vrei să te duci la țară”? Se aștepta să-i ceară o biserică mai bună la oraș. „Vreau să servesc fratelui mai mic, celui uitat de toți“, răspunde Chiril. Episcopul rămase mișcat și uimit în acelaș timp, de vorbele lui, apoi îi spuse că la țară nu mai are vacante decât câteva parohii sărace. „Nu,

n'am nevoie de parohii bogate răspunse Chiril, să-mi dați un locușor, unde ași putea trăi eu și familia mea" Episcopul îi dădu satul Lugova, unde mai era încă un preot. Și acest lucru nu tocmai îl mulțumea pe Chiril, gândindu-se că în el va găsi totdeauna un protivnic planurilor sale. Dar n'avea curajul să-și arate nemulțumirea față de Episcop, și-și zise: „Fie ce-o fi, orice s'ar întâmpla, eu îmi voiu urma calea mea pe care mi-am însemnat-o de mai înainte. Nimic nu mă va îndupleca să mă abat dela hotărârea pe care mi-am luat-o de a trăi așa cum am voit. Dar de unde știi? Poate așa va fi și mai bine“.

Veni ziua fixată pentru hirotonie. În momentul solemn, când i se săvârșea sfințirea de preot, se simțea — în clipa când formal și pentru totdeauna se leagă cu frânele datoriei, fără a căror îndeplinire, vedea viața nedreaptă și fără nici un rost. Știa el că mulți sunt cari vorbesc de marea răspundere a misiunii lor, dar care n'au putere ca să treacă dela vorbe la fapte; de aceea — zic, se simțea fericit.

Mereu vorbesc de muncă și de datorie, dar niciodată nu merg mai departe de vorbele lor. Pentru Chiril, de aici începea viața, până acum numai se pregătise pentru ea. Era nerăbdător acum să înceapă a munci cu capul.

pe Crișuri, cu moldoveanul de pe Siret, cu basarabeianul de pe Nistru, cu munteanul de pe malul Dunării, cu ardeleanul de pe Târnave, cu bănățeanul de pe Timiș. Toți în uniforme sau costume naționale, cu specificul regiunii respective, vin să se ia la întrecere dar mai ales să se cunoască și să se înfrățească între olaltă.

Atunci au ei ocazia să cunoască capitala țării cu comorile ei, criticată de unii, lăudată de mulți.

Din punct de vedere al cultivării sentimentului patriotic și al unirii sufletești între frați, această societate își are merite cu totul superioare. Dar valoarea neprețuită a acestei societăți rezidă în faptul că ea este o simplă și modestă instituție particulară, care știe să se chivernisească singură fără să fie trecută în bugetul statului. Și de o jumătate de veac ea își urmărește cu aceeași persistență drumul apucat.

Dar sufletul și animatorul acestei societăți este fără îndoială vrednicul ei președinte, Nae Dumitrescu, care de patruzeci de ani stă ca un stâlp neclintit în fruntea acestei instituții, pentru care și-a sacrificat o viață întreagă toată puterea de muncă și o implacabilă voință. El a privit-o ca pe un copil al său iubit pentru înflorirea căreia a jertfit o activitate neîntreruptă de o jumătate de veac.

Fost profesor pe vremuri, a ocupat între timp și înalte funcții administrative la Ministerul Instrucțiunii Publice. Dar în orice activitate se afla, n'a pierdut din vedere nici un singur moment această societate, fapt, care-i servește spre cinste.

În anul acesta însă concursul tinerimii capătă un colorit sărbătoresc cu totul deosebit, deoarece cu această ocazie se serbează cincantenerul existenței societății și patru decenii ai președintelui ei.

Ne facem o plăcută datorie urând societății prosperare, iar președintelui deplină mulțumire sufletească pentru marea operă înfăptuită. C. S

Canalizarea Crișului Alb

O discută opinia publică brădeană de zece ani.

S'au făcut planuri, devize, etc. într'un cuvânt, toate pregătirile necesare pentru începerea lucrărilor. Și totuși se amână an de an.

Nepăsarea orientală a acelor chemați să hotărască în această chestiune, atât de importantă pentru orașul nostru, ne umple de mirare.

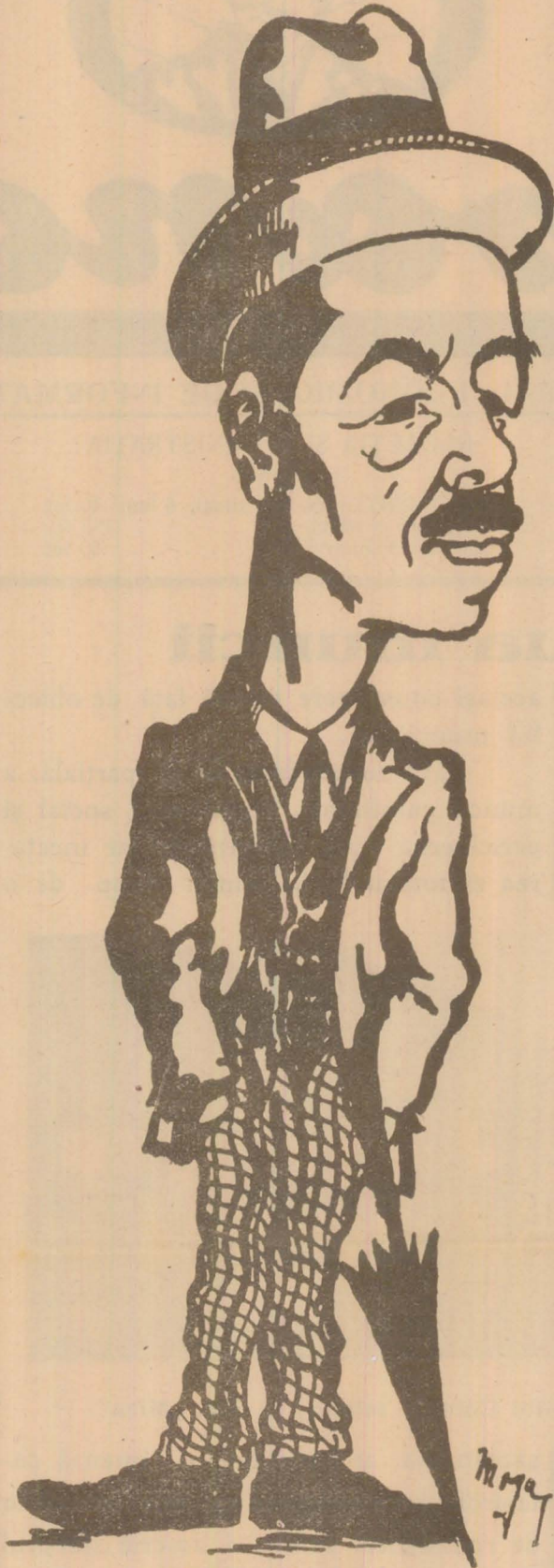
Diguierea Crișului nu este numai o chestiune de estetică, ci mai ales o reclamă higiena orașului.

Un adevărat oraș trebuie să fie sănătos, comod și plăcut de locuit.

cu inima, cu trupul; să se dea cu totul satului și pentru totdeauna. Ajunge în sfârșit, în satul în care trebuia să înceapă munca, slujba de apostol, pentru care se pregătise. Lugovol era un sat sărăcăcios; cele mai bune case erau din lut și acoperite cu stuf, celelalte sămănau mai mult a bordeie. Casa parohială, în care era să locuiască părintele Chiril, era mai bună. Găsi ca preot acolo pe părintele Rodian Manuscriptov, cu care făcui îndată cunoștință. Întrebându-l despre sat, părintele Rodian îi spune: „Nici un rost nu-ți poți face cu el.

Sărăcia e multă și apoi poporul e rău, moșic. Trei cârciumi sunt și veșnic pline, dar la biserică nici picior de om. Aci în sat trăește și o proprietăreasă, dar e o femeie ciudată. La biserică nu vine niciodată și cu fețele bisericesti nu vrea să aibă nici un amestec. Chiril ascultă tot. Observă că aici are de muncă, are de luptat cu sărăcia, cu neștiința cu obiceiurile rele. Trebuie luptă de dărâmare și luptă de clădire. Nu avea în față nici un exemplu pe care să-l urmeze. Dimpotrivă, avea numai pilde rele. Preoții dinaintea lui fuseseră într-o luptă veșnică cu parohienii lor pentru veniturile, pentru plata serviciilor bisericesti. Și cu toată dreptatea se întreba Chiril: Avea-voi eu putere să lupt contra obiceiurilor aces-

Din păcate — orașul nostru, Bradul, nu îndeplinește nici una dintre aceste cerințe.

D-l Ioan Bocăiescu

Mai ales toamna și primăvara, din cauza inundațiilor, nu este de loc plăcut și sănătos să locuiești în Brad.

tora formate și fixate în decursul timpului? Voiu reuși să pun în aplicare programul meu? Să deștept încrederea la parohienii mei, pentru a-mi zice pe drept „părinte“.

Prima vizită în sat o făcu la pâr. Rodian, deși după datorie părintele Rodian trebuia să vină la Chiril, fiindcă acesta era superior, ca paroh. Și chiar părintele Rodian recunoscuse acest lucru, zicând: „Ar fi trebuit ca eu să vin să mă recomand, căci Dvs. sunteți superiorul meu“. „Ah! Ce superioritate poate să mai fie și în sat, răspunde Chiril, socotiți-mă de coleg și atâta tot“.

Auzise și părintele Rodian că Chiril a terminat Academia ca prim magistru și nu-și putu stăpâni mirarea că ce l-a făcut să nu rămână la oraș; de aceia îl întrebă: „Cum de v'ați hotărât să veniți la țară? „Sănătatea, răspunde Chiril, sunt cam holnăvicios și orașul nu-mi priește“. I.e-a spus acestea, știind el că de i-ar explica adevăratul motiv, nu l'ar înțelege.

Părintele Rodian, care se gândea numai la veniturile din parohie, prima întrebare ce i-o puse lui Chiril și care-i stătea ca o piatră de moară pe suflet, fu: „Ar fi bine să

Pe timpul primăriatului d. Bocăescu se începuse oarecare lucrări pentru înfrumusețarea orașului.

Dar spre nenorocul nostru al tuturor, gospodarul priceput, trebuind să plece din fruntea comunei, n'a mai putut să-și continue opera, fructul unei concepții inspirate, originale și realizabile.

Pratscher cu pinteni !? ?

Ne miră mult faptul cum ajunge Pratscher la bătrânețe să poarte pinteni, mustețe ascuțite ca sula, pomădite și răsucite la 66 și îmbrăcat în „diszmagyar“. Vă rog gândiți-vă la caricatura aceasta și spuneți, dacă nu iar sta unui Pratscher mai bine cu o pălărie în formă de trunchiu de con, verde, cu fundul plan, cu șnur împletit, care se termină înapoi cu doi ciucuri ce atârână și decorată cu o aripă de gaiță; cu pantaloni scurți de culoare verde, cu ciorapi răsuciți de sportsman, cu genunchii goi, cu bocanci prevăzuți cu ținte de alpinist, cu un sac pe spate și cu un baston de turist, așa cum îi portul în satul lui natal.

Rugăm ziarul „Erdély Hirlap“ să aibă în considerare, dacă nu alceva, măcar bătrânețea lui Pratscher și să nu-l facă de răs și de ocară lumii, prezentându-ni-l ca ungur.

Noi îl știm „țipter“ get beget, de lângă granița Austriei, pripășit la noi împreună cu nevasta și cumnatul său Ferdinand, care e cea mai eclatantă dovadă de originea sa, fiindcă nici după 30 de ani nu e în stare să vorbească ungurește.

E o minciună, că acest martir al culturii ungurești, după cum îl prezintă „Erdély Hirlap“, e boicotat numai de unele persoane fără suflet și care îi sunt datornice. Adevărul e, că e boicotat de întreg elementul românesc din Brad care se respectă și care n'a putut tolera lipsa de bun simț a lui Pratscher, care a închis pur și simplu sala Casinei române pe durata cât va juca simpatica trupă a lui Sarkadi.

Bănuim că informațiile date la ziarul „Erdély Hirlap“ sunt minciuni furnizate tot de astfel de „caricaturi de naționalitate“ ca martirul Pratscher. Aceste caricaturi au contribuit efectiv la pasul negândit alui Pratscher, lucru de altfel confirmat de el însuși, atunci când cerșia milă și iertare.

Nu știm de ce nu se astâmpără aceste caricaturi, care se vâra pretudindenii, fie în formă de „măimuci și bufoni ai domnilor“, fie în formă de „nobili îngâmfai“, de origine mozaică fie în formă de „revizionști platonici“, dar căroră le succede să obțină ce doresc și să inducă în eroare pe stăpânii lor.

Lui Pratscher îi dăm un sfat, să nu mai apeleze la ajutorul colegilor lui, căci îi strică numai și dacă le succede să-l prezinte pe Pratscher român bun și loial, acesta nu e meritul nici al lor, nici al lui Pratscher, ci al botezului de 25 dela preluarea imperiului.

Constatăm cu durere, însă, că acest botez s'a uitat!

fixăm veniturile bisericii. Să ne înțelegem dela început în privința încasărilor. La noi așa e rânduiala; două părți iau preoții și a treia o iau slujitorii mai mici ai bisericii“. Bine — răspunde Chiril — dacă așa e obiceiul n'am să-l schimb eu“. „Dar pe cele două părți, cum le împărțim?“ întrebă din nou părintele Rodian, gândindu-se că poate părintele Chiril, ca superior, ar avea pretenția și chiar dreptul de a lua mai mare ca dânsul. „Bine n'nteles, pe din două“ răspunde Chiril. Lui părintele Rodian îi păru bine că nu s'a arătat așa de pretențios, în calitate de superior.

Amândoi vizitară biserica. Era veche și mică. Se simțea nevoie de multe reparații. La acest lucru părintele Rodian nu se prea gândise. Serviciul la biserică și în popor, urma să-l facă cu săptămâna. În prima Duminecă din săptămâna lui Chiril, lumea nu mai încăpea în biserică; venise și de prin vecinătate. Auzise toți că e foarte învățat și se așteptau să facă o slujbă pompoasă, să fie o predică în care să-și arate toată învățătura lui. Desiluzie amară fu pe popor, când văzu că părintele Chiril nu le vorbi nimic, nu le ținu nici o predică.

(Va urma).

Alcoolismul

de: I. LUPAȘ,

prof. universitar, membru Academiei Române.

„Vai celor ce umblă după beutura bețivă, că
vinul îi arde pe ei”.

Isaia, c. V, v. 12.

(Continuare).

II.

În multe părți e răspândită deprindea păcătoasă a beuturilor bețive nu numai între bărbați, ci și între femei. Pe alocurea chiar mame cu prunci la sân lunecă pe povârnișul de a deveni ele înșile ucigașe ale copiilor lor, dându-le din cea mai fragedă vârstă să bea rachiu, să se obicinuiască înainte de vreme cu otrava lui. Astfel de mame păcătoase ar trebui să-și aducă aminte, că ingerul care a vestit nașterea lui Samson, a oprit pe mama lui dela beutura bețivă și astfel numai dintr'o mamă trează și virtuoasă a fost cu puțință să se nască bărbatul cel zdravăn trupest și sufletește. Din întâmplarea această ar trebui să ia indemn oricare mamă să părăsească beutura cât timp poartă în pânțe și să se ferească întotdeauna pe sine și pe feții săi de orice atingere cu flacăra otrăvitoare și mistuitoare a beuturilor bețive. Preoții și învățătorii trebuie să lumineze neconținut pe orășeni și pe săteni asupra primejdiei, de care sunt amenințați copiii tuturor oamenilor bețivi.

După socoteli făcute de oameni învățați la noi în țară se nasc anual câte 600—620.000 copii; dintre aceștia mor cam a treia parte: 200.000. Dintre popoarele Europei României sunt la locul al treilea cu nașteri mai multe; nu-i întrec decât Bulgarii și Rușii. Dar în privința mortalității copiilor, România sunt la locul al doilea, nefiind înaintea lor decât Rușii. Bine înțeles, mulți copii se prăpădesc la vârsta fragedă a prunciei din cauza slabei îngrijiri ce li se dă. Este însă destul de mare și numărul acelor cari, din pricina unor părinți bețivi venind în lume cu felurite slăbiciuni, cad pradă morții la cea mai ușoară atingere cu vre-o boală primejdioasă ori, chiar dacă rămân în viață, sunt osândiți la un traiu nenorocit plin de chinuri și de suferințe.

Medici iscusiți au cercetat și dovedit cu cifre, că dintre elevi aceia arată sporul cel mai mare la învățătură, cari nu gustă nici un fel de alcool, iar sporul cel mai slab e al celor cari gustă odată și de două ori pe zi. Un fost profesor al Universității din Cluj (Carol Lechner) a constatat că dintre elevii abstenenți (cari nu gustă nici o picătură de alcool) 16.3% au obținut nota **eminent**, 51.3% nota **bine**, 29.7% nota **suficient**, și numai 2.7% nota **nesuficient**, câtă vreme dintre cei obicinuiți cu beutura numai 4.3% au obținut nota **eminent**, 43% nota **bine**, 48% nota **suficient**, și 4.5% **nesuficient**. Același profesor a constatat că dintre elevii școalelor secundare numai 24.9% erau abstenenți, 75.1% erau obicinuiți să consume alcool în măsură mai mare sau

mai mică. Întrebați, cine i-a îndemnat să se deprindă cu beutura, 62% au răspuns, că i-au îndemnat părinții, 18.5% au mărturisit, că i-au sfătuit medicii, iar 19.5% au spus că ar fi fost îndemnați de străini.

Iată cum se furișează primejdia alcoolismului și la tineretul din școli, care ar trebui să fie cu totul scutit de ispita ei, dacă părinții împreună cu preoții și profesorii ar îngriji să lămurească de timpuriu pe toți elevii asupra urmărilor nenorocite ale alcoolismului.

Medicul unui spital din Londra (Clark) spunea: după ce am cercetat pe toți bolnavii din spitalul meu, am văzut că din 10 pacienți 7 pățesc din pricina beuturii de alcool. Văzând aceasta eram aplicat să-mi părăsesc slujba de medic și să pornesc la luptă, pentru a mântui omenirea de cel mai mare al ei dușman, care e alcoolul!

(Va urma).

România

O, mândră țară românească
Ce fii stindardul azi în mâini
Te sbați, din munca ta să nască
Pace 'n lume și 'n vecini.

Fie-ți calea mai ușoară
Pentru binele obștesc,
Din pământul tău răsară
Credința 'n Domnul cel Cereșc.

Și 'n credința ta cea mare
Crește-ți fii tăi cei buni,
Neamul tău ca să presare
Bunătatea din străbuni.

Velniceru David

Maestru minier, mina Brădișor.

Dela horă

Din regiunea Brad.

Bată-te focul de dor,
N'am topor să te omor,
Nici săcure să te tain,
Să nu-mi faci atâta baim.

Sfat în caz de foc

Dacă iau foc perdelele sau altceva din materii subțiri să nu te gândești să le scapi, ci să te mulțumești a păzi celelalte lucruri din odaie. De aceea, îndată ce vezi că s'a aprins o perdea, apuc'o repede și rupe-o, apoi calc'o cu picioarele, aruncând apă. Dacă se aprinde rochia sau hainele unei persoane, să-și păstreze liniștea și să nu fugă, fiindcă atunci focul capătă putere. Persoanele care se află de față să ude repede o pătură și s'o înfășure. Dacă cel aprins se află singur, să se înveselească cu haine groase udate în apă și să se rostogolească pe jos.

(Revista „Albina“)

Comunicări dela Serviciul Sanitar Veterinar.

Situația Zootehnică și Sanitară Veterinară din plasa Brad din anul 1932

În primăvara anului 1932, făcându-se un recensământ al animalelor din plasa Brad s'au găsit: 662 cai, 9173 vite cornute, 17516 oi, 3809 porci.

Făcând comparație cu datele adunate în anii precedenți, se constată o creștere în numărul animalelor.

Totuși având în vedere teritoriul întins, bogat în pășuni și fânețe, numărul animalelor s'ar putea dubla sau tripla.

În ce privește creșterea cailor, regiunea fiind muntoasă, locuitorii atribue o importanță mai mare creșterii acestor soiuri de animale. Caii mărunți, de munte — este rasa cea mai răspândită. Sunt animale puțin pretențioase, și se întrebuințează — mai mult — pentru transporturi de fructe, cereale, ciubere, călărie, etc.

La șes contingentul cailor este foarte amestecat.

Locuitorii își procură caii dela târgurile: Deva, Hațeg, Orăștie; iar altă parte din județul Arad și regiunea Banatului. (Nonius-Lipița, jumătate sânge englez și jumătate sânge arab).

Vitele cornute: cele mai răspândite prin aceste părți — sunt de rasa Pințgau 80%; restul, adică 20% corcitură „Simental — Podoline. Natural, cea mai potrivită, pentru această regiune e rasa „Pințgau“. E rasa care rezistă mai mult — la intemperii și se mulțumește cu o hrană și cu o îngrijire așa cum se face de obicei de sateanul nostru.

Pentru jug sunt bune. În schimb — vacile de acest soi — dau puțin lapte.

Comunele sunt prevăzute exclusiv cu tauri „Pințgau“, cari erau trimiși de Camera de Agricultură Deva.

Acum însă, Camera de agr ne mai dispunând de mijloace materiale necesare, comunele au rămas obligate ași cumpăra taurii necesari, Camera contribuind numai cu 25% din prețul de cumpărare.

În anul 1932 s'au aflat în în plasa Brad 16 tauri ai Camerei de agr. și 5 tauri particulari autorizați.

Oile ce se cresc în această regiune sunt de rasa „Ratca“. Dau lapte puțin și lâna este de o calitate ordinară. În schimb sunt nepretențioase.

Creșterea porcilor este puțin dezvoltată. Cauza? — Pe deoparte lipsa de cereale și de altă parte pășunile și lipsa vierilor.

Pentru promovarea creșterii acestor soiuri de animale Camera de agricultură n'ar face rău, dacă s'ar îngriji de câțiva vieri „Mangalița“ — și să-i distribue gratuit comunelor.

(Va urma).

Informațiuni

Elevii școlii normale de băieți din Deva, aranjează în seara zilei de 6 Maiu a. c. un festival artistic, în sala „Casinoului român” din Brad, cu următorul program:

„Regina mea” ouvertură de H. Stolz.
„Amintiri din Dobrogea”, poutporiu armonizat de Gh. Mazilu, exec. de fanfara școlii sub conducerea d-lui Strnad. „Ovidiu Șicană”, comedie într'un act și 3 tablouri, jucată de elevii școlii cu concursul dș. A. Ghila.

Zece minute pauză.

„Trăiască România Mare” de Ivela.
„Grânele vara se coc”, de I. Vidu, cor și orchestră executat de elevii școlii; „Zi c'ai fript!” anecdotă de T. Speranță, recit. de S. Bozan. „Poutporiu național” de Elinescu, „Cântăreții din Fürstenwald, marș, executate de fanfara școlii sub conducerea d-lui I. Strnad.

Prețul: Stal I 40 lei; Stal II 30 lei; loc de stat 10 lei.

Duminecă la 7 Mai, ora 11 a. m. se va executa acelaș program în Casa Culturală din Tebea, iar la ora 3 p. m. în sala Casinoului din Gura Barza.

Dl Incicău, autorul articolului: „Comunicări din Baia de Criș” ne roagă să publicăm următoarea rectificare la articolul său (greșală strecurată în manuscris):

Baia de Criș este situată la o depărtare abea de 1/2 oră de Tebea. Numirea Tebea, era scrisă în vechime, Cybebánya. Astfel a fost înregistrată la anul 1451 de către capitulul romano-catolic din Arad, Ioan Huniade ca proprietar al ei.

In aliniatul II. Baia de Criș și nu Cybebánya pare a fi fost fondată pela anul 1100 etc.

In alegerile comunale din Ribița, guvernul a obținut 5 locuri și liberalii 3. (Facem cunoscută rectificare).

Erată. In articolul „Istoricul și evoluția libertății pressei” a d. M. Jianu, din greșală, la cules, s'a sărit un pasagiu, făcând, astfel articolul confuz.

Cerem scuză autorului, cât și cititorilor noștri.

In atenția autorităților. In Brad și jur, circulă monede false de 100 lei.

Dăscălești. Școala Normală va fi pe viitor cu 8 ani. Elevii din actuala cl. VII sunt obligați să urmeze și cl. VIII în cursul anului școlar viitor. Examen de capacitate în anul școlar în curs nu vor fi.

Examenle de definitivat și înaintare ce au avut loc în 1932 și 1933 se declară valabile.

Modificările aduse legii inv. primar. Examenul de definitivat. Invățătorii cu titlul provizoriu vor da examenul de definitivat după trei ani serviți efectiv în învățământ.

Acest examen se va da în fața unei comisii examinatoare alcătuită din trei profesori titulari, de preferință de școală normală, (unul de partea literară, altul pentru partea științifică și altul de pedagogie), și un revizor școlar primar și va consta din 3 probe: o probă scrisă la limba și literatura română, o probă orală de pedagogie și o probă practică pedagogică.

Probele în parte nu sunt eliminatorii dar media lor trebuie să fie cel puțin 7.

Centrele de examinare, vor fi capitalele de județ, — dacă e școală normală.

Invățătorii, cari nu vor reuși după trei prezentări la definitivat, nu vor mai avea dreptul de a rămâne în învățământ.

Joi în 20 IV. s'a ținut la Casa Școalelor primul congres al conducătoarelor grădinițelor de copii.

In zilele de 20. 21 și 22. IV s'a ținut la Chișinău Adunarea generală, statutară a membrilor corpului didactic din toată țara, unde s'au hotărât următoarele:

1. Escluderea din asociație a tuturor membrilor corpului didactic parlamentari care au votat reducerea salariilor.

2. Sindicalizarea membrilor corpului didactic de toate gradele.

3. Continuarea luptei pentru revinderea drepturilor știrbite prin influență politică în decursul timpului.

4. Luptă îndârjită contra desfințării de Școale.

5. Reglementarea ținării examenului de bacalaureat.

La adunarea generală au participat pe lângă profesori secundari, învățători și profesori universitari din toată țara. Astfel adunarea s'a transformat într'un congres formidabil cu f. mulți participanți.

Inregistrăm cu bucurie faptul că America s'a declarat contra revizuirii. Mica Antantă se poate felicita de politica dusă prin reprezentantul ei N. Titulescu.

Ziarul Universul face un apel patriotic la toți președinții societăților culturale și politice, la toți bunii români, să se întrunească în localul Ziarului Joi 27. IV. ora 4. p. m. spre a da sfaturi asupra planului de luptă pentru sprijinirea acțiunii întreprinsă de Mica Antantă în vederea păcii universale. Îi sântem recunoscători pentru inițiativa luată.

Monedele de 20 lei cu efigia Voevodului Mihai se primesc în contul impozitelor.

Ministerul de finanțe, pentru înlesnirea detentorilor acestei monede, cari din diferite împrejurări nu au putut să o preschimbe până la 30 Aprilie a. c., a aprobat primirea ei în contul impozitelor datorate către stat — (la percepție).

In 3 Maiu s'au împlinit 85 ani de când Românii din Transilvania și Ungaria, adunați pe câmpia Blajului — (câmpia libertății în 3 Maiu 1848) au făcut declarațiunea solemnă că-și vor păstra limba și naționalitatea chiar cu prețul sângelui.

Oaspeți basarabeni. Bradul și jurul au fost vizitat în săptămâna trecută, de învățatul basarabean dl C. Mimi însoțit de un domn.

Oaspeții însoțiți fiind de dl. Ing. V. Ambruș, subdirectorul Soc. „Mica” au vizitat între altele și biserica ort. rom. din Crișcior. Aici au admirat mult vechea pictură a bisericii.

Explicațiile necesare s'au dat de slujitorul acestui sfânt locaș, dl. Ștefan Perian, preot.

Rugăm pe onorații noștri abonați să-și achite abonamentul.

Abonații din Brad și din comunele din jur, pot plăti abonamentul — la administrația gazetei (în casele părintelui Bogdan — vis-avis de Soc. „Mica”, sau la tipografia „Zarand” Brad.

Fotografii, măriri artistice,
diapositive, lucrări pentru
amatori se execută la
Foto Fortuna
E. AUER
Brad.

Dela judecătoria rurală Baia de Criș.

Nr. G. 1076/1932.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul delegat judecătoresc aduc la cunoștință publică licitația mobilă în sensul legii LX 1881 § 102 respective LXI 1908 § 19 prin care potrivit legii exec. se scot la licitație publică următoarele obiecte: 1 motor garnitură completă cu gaz de cărbune de lemn de 16 H. p. la moară, 1 pompă de apă, 1 moară cu două pietre garnitură completă, 1 garnitură cu site la moară, 8 buc. curele de transmisiune, etc., toate acestea cari în urma deciziunei Nr. G 1076/1932 a jud. rurale Baia de Criș sau executat la 17 August 1932, în favoarea urmăritorei Nagy Elena măr Bontoș Traian din Baia de Criș în contra urmăritorilor din Baia de Criș pentru incassarea creanței de 50000 Lei capital și accesorii și cari obiecte sau evoluat la suma de 7500 Lei.

Pentru efectuarea licitației în baza deciziunei Nr. G. 1076/1932 a jud. rurale Baia de Criș, se fixează termenul pe ziua de 8 Maiu 1933 orele 16 p. m. în comuna Baia de Criș, la locuința urmăritului Nr. 3 și toți aceia cari doresc să liciteze sunt invitați prin această publicațiune, cu observarea că obiectele sus amintite și altele se vor vinde în sensul legii LX 1881 § 107, 108, celor cari vor oferi mai mult pe lângă achitarea integrală și imediată a prețului.

Intrucât imobilele sechestrate și cari se vor vinde vor fi fost sechestrate și de alții licitația prezentă este ordonată și în favorul lor conf. legii LXI 1908 § 20 și în caz de lipsă se vor vinde și sub prețul de strigare.

Baia de Criș la 30 Martie 1933.

P. David
delegat jud.

Poșta redacției și administrației

Dl I. Tărățeanu — Articolul: „O faptă regretabilă”, îl vom publica numai atunci, când vă veți asuma răspunderea pentru cele scrise.

Dece iscăliți numai cu pseodonom? Redacția trebuie să cunoască și numele ade-vărat al autorului articolului.

Dl N. Bogdan — **muncitor Gura-Barza.** Articolul „O nedreptate socială” — îl vom publica în numărul viitor al gazetei noastre.

Dl Ion Lazar — Primim să fiți coresp. nostru.

Dl M. Bogoe, agronom, Timișoara. Am primit articolele d-tră. Tot ce vom găsi bun vom publica. Să ne fii colaborator? Primim. Chiar aveam nevoie de un specialist în ale agriculturii, pomiculturii, etc. Astfel de articole ne sunt necesare, mai ales.

Pompeiu Hossu Longin, dir. Orșova. Mulțumim.

Am mai primit abonamente dela: d. Ion Boloșiu, preot, Căraciu, 80 lei; d. Aurel Barna, preot, Mesteacăn, 80 lei; d. Iosif Maidik, șef miner Barza, 40 lei; d. Remus Mogoșan, șef maestru miner Barza, 80 lei; Elev T. R. Ion Mut, școala ofițeri rez. Plocești, 40 lei; d. Palievici Eugen, șeful evid. „Mica” — Brad, 40 lei; d. Miron Popoviciu, preot, Mihăileni, 50 lei; d. Ranga Veniamin, preot, Potingani, 80 lei; d. Guranyi Elemer, Crișcior, 40 lei; d. Schweihoffer I. Geza, maestru miner, Ruda-Musariu, 80 lei; d. Știrb Dumitru, șef miner, Musariu, 80 lei; d. Toader Trifan, crâșnic, Tebea, 80 lei; d. Vasii Sîmedrea, croitor, Luncoiul de sus 25 lei; d. Ion Baum, Soc. „Mica” Brad, 80 lei; d. Ciora Cornel, maestru miner, Musariu, 80 lei; d-na Felicia Draia, șefa Of. P. T. T., Baia de Criș, 40 lei; d. Gh. Indrieșiu, preot, Șteia, 40 lei; d. Ferdinand Kiss, prim șef. de birou — Gura-Barza, 80 lei; d. Lazăr Tudor, minier — Musariu, 25 lei; d. Viorel Mateiu, muncitor, Musariu, 25 lei; d. Emanoil Pușcar, șef, maestru miner — Brădișor, 80 lei; d. N. Turuc, primpretor, Baia de Criș 80 lei; d. Schneider Karoly, 40 lei, Gura-Barza; d. Octavian Zavarnic, șef miner, Valea Morii, 80 lei.